

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Egyhangú választások.

Pécs, 1897. aug. 26.

A Bánffy-csinálta kormánypártnak két-féle mértéke van, mikor a parlamentarizmus kivánalmairól van szó. A 16-ik §. és a cukorprémium körül folytatott ellenzéki harc idején szörnyen idézgette Anglia és a kontinentális parlamentek példáit és a parlamentarizmus nagy elvének megmentésére készült behozni a parlamenti szájkosarat, de a mikor a parlamentet a nemzetnek választások útján meg kellett alakítani, akkor lábball tiporták a parlamentarizmusnak azt a másik alapelvét, hogy a nemzet szabadon küldhesse képviselőit a törvényhozó testületbe s ekként a kormány legyen kifolyása a népképviselőtöbbségnek, nem pedig megfordítva.

Bánffy magára a nemzetre rakta a szájkosarat a választásoknál, kinek pénzzel tömve be a száját, kinek pedig erőszakkal fojtva torkába a szabad meggyőződés hangját, amire nem citálhatott külföldi példákat, mert ez az ő speciális találmánya volt; úgy hogy Apponyi nagyon találóan mondhatta választóihoz intézett nyílt-levelében, hogy „a világ összes alkotmányos államainak történetében páratlanul áll a pénznek és a hivatalos hatalomnak az a cinikus felhasználása polgárok törvényes akaratnyilvánításának meggátolására vagy meghamisítására, amely a vá-

lasztásoknak nevezett tavalyi államcsínyben nyilvánult.”

Mikor az ellenzék az országgyűlés megalakulása után Bánffynak szemére lobbantotta a polgárok politikai jogainak ezt a szemérmetlen elkobzását, azzal védekezett, hogy mindezek csak „ellenviszá-élések” voltak, mert ellenzéki oldalon is lettek visszaélések elkövetve. Mintha bizony a kormánynak nem lettek volna a kezében törvényes eszközök is a netáni ellenzéki visszaélések meggátolására vagy megtorlására. Hiszen ha a kormány feljogosítva érezte magát az állítólagos ellenzéki visszaélések ellenében százszoros hatványban elkövetett visszaélésekkel felelni, akkor ugyanazzal a logikával a bíró is feljogosítottnak érezhetné magát a csirke-tolvajtól büntetés helyett ökröt lopni.

Bánffy sajtója érezte is, hogy ura és parancsolója milyen bakot lőtt ezzel a védekezéssel s iparkodott azt más álokoskodással elfeledtetni. Azt irták s írják most is Apponyi vádjára, hogy mit beszél Apponyi a többségnek törvénytelen alakulásáról, mikor ennek a többségnek egyhangulag megválasztott tagjai is fölülmulják numerice az ellenzéki pártok összességét.

Első pillanatra egészen elfogadhatónak is látszik ez az okoskodás, mert aki nem ismeri a „szabadelvű” választási rendszer ezerféle csinját-binját, bizony hajlandó elhinni, hogy ha egyáltalán vannak még

tiszta választások, úgy bizonyára az egyhangú választások azok. Csak hogy közelebbről vizsgálva a dolgot, bizony arról győződünk meg, hogy a tiszta választások korát Bánffy Magyarországon teljesen lejáratta s így azok az egyhangú választások épp oly hamisan tükrözik vissza az illető kerületek valóságos közvéleményét, mint azok, melyeknél az ellenzék felvette a küzdelmet a kormány jelöltjével.

Az egyhangú kormánypárti választások zöme Erdélyre, Máramaros, Bihar, Arad, Temes megyékre esik, s ezeknek is ama kerületeire, melyekben a választók túlnyomó többségét az oláhok teszik. A kormány szabad kezet enged itt az oláh izgatónak, mert ezek ráveszik a népet, hogy tartózkodjék a választásoktól; ezekben tehát nem a nép választ, hanem az ott elhelyezett államhivatalnokok és törvényhatósági tisztviselők, a kikről bizony még a legmerészebb kormánypárti tollforgató sem meri állítani, hogy meggyőződésüket a választásoknál szabadon nyilváníthatják.

Ahol tehát a független elem a kormánnyal paktáló apostolok által félrevezetve tartózkodik a szavazástól, a szavazók pedig kivétel nélkül a kormánytól függő s általa a legnagyobb mértékben befolyásolt hivatalnokokból áll, vajjon mondható-e, hogy ott a kerület választóinak szabad meggyőződése érvényesül?

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Mikor én drámai színész voltam.

(Naplótörredék.)

... Ezen öltözetek illusztrálásával leírom a magamét, mely állott egy nagyon nyilatkozatra kész vékony csizmába huzott kék katonadrágból, kivágott fekete mellény és szürke, rövid, nyári szatingló kabátkából. Ez öltözetet aztán téliessé változtatta egy négy rőf hosszú, de csak egy negyed rőf széles, haragosvörös színű kötött sál és egy kopott báránybőr sipka.

A kosztot felmondták; beállott a legnagyobb nyomor.

Mikor aztán a legnagyobb kétségbeesések közt néhány napig tanácskoztunk anélkül, hogy menekvő utat találtunk volna, egyszerre csak betoppan két igazgató, mind a kettő tagokat keresve!!

Két Messiás egyszerre! Elképzelhető, hogy fogadtuk!

Az egyik Messiás a proporcionális igazgatók Krózusa, a rendezett viszonyai folytán töképenesnek híresztelt P. volt; a másiktól küldt, hogy nem is Messiás, hanem szintén megbukott és társai, valamint tagjai által nem tudom mi okból, általánosan „rongyos” melléknévvel tisztelt T. volt, kinek társulata többszörös bukás következtében annyira megfo-

gyott, hogy nem volt képes többé előadásokat rendezni s ez okból a mi igazgatókkal egyesülni óhajtott.

P. kinyilatkoztatta, hogy azokért, kik hozzá szerződnek, az igazgatóknál levő előlegeket kifizeti s azonkívül az időszakhoz mért felruházásukról gondoskodik, miután úgy sem tűrne meg társaságánál ilyen regényes külsejű embereket, míg a két bukott direktor nem ígérhetett egyebet, minthogy valami nagy kinnal összehozzák az utiköltséget L.-ig, hol egyesült működésüket meg akarták kezdeni.

Természetesen mindenki P. zászlója alá esküdött. Engem is felszólított, — mert mint mondá, komikusra különös szüksége volna. Igen, de eddigi igazgatóm is roppantul marasztott.

»Barátom, ne hagyjon el« mondta. »Ha valaha, úgy most lesz alkalma tehetségét ki-művelni; mert arról biztos lehet, hogy az egyesült társaságnál saját tagomat előtérbe fogom állítani, mert a rendezést magamnak tartottam fel.

»De tud-e hát az ur nekem téli ruhát venni, mert hiszen így megfagyok.

»Most nem vagyok arra képes« — felele — mert a P.-től kapott pénz alig elég az utiköltségre, de mihelyt L.-ra érünk, az első jövedelemből mind a ketten hercegileg kiöltözködünk.

»No jó« — mondám egy kis gondolkodás után; nem bánom, megmaradok, de csak azon feltétel alatt, ha többé komikus szerepet

nem játszhat velem az ur, hanem határozottan kiteszi szerződésemben, hogy mint »elsőrendű drámai színész« szerződöm.

Magam is elpirultam egy kissé. Az igazgató pedig nevetve mondá:

»Hát még sem gyógyult ki a rögeszméjéből? — hiszen nincsen halásabb szakma a komikusénál.«

»Ejh, komikus lehetek P.-nál is, pedig az téli ruhát is vesz, előleget is ad és nagy társulatot tart; de utálom azt, hogy abban keressem boldogulásomat, ha kacagnak rajtam; a komikus csak olyan a drámai színész mellett, mint a cikória a kávé mellett; nem erre születtem én.

Egy szóval, vagy mint drámai színész maradok az urnál, vagy sehogy!

»Am legyen« — mondá az igazgató és kiállította a szerződést, melyet én aláírtam és emelt fővel, büszke önérzettel léptem a színházba alakított terembe, hol társaim voltak.

Minő látvány tárult elém!

Mind ujdonat-uj téli ruhában ültek egy asztal körül és készpénzzel ferbliztek!!

Ők tehát már a P. katonái voltak.

Elszomorodtam — most én is ott ülhetnék tisztességes uj ruhában, készpénzzel ferblizve — igen, de akkor csak komikus lennék, míg így egy szál nyári kabátomban a hosszú vörös sállal a nyakamban, irásban szerződött »elsőrendű drámai színész« vagyok. Tudom ugyan, hogy ma is vacsora nélkül fogok lefeküdni, de zsebemben van »Egy királynő«-ből

Az egyhangu választásoknak egy másik titka meg az, hogy a kormány a választási hadjáratot nem akkor szokta megkezdeni, mikor a választásokat kiírja, hanem már a választók összeírásánál szokta megkezdeni a jogfosztást a választói jogsultsággal bíró ellenzéki polgárok ellen s a tőle függő kreaturák becsempészését a választói lajstromokba, ha nincs is meg hozzá a törvényes kvalifikációjuk. A csupa kormánypárti tagokból összeválogatott összeíró küldöttségek tömegesen hagyják ki a lajstromból az ellenzéki érzelmeikről ismeretes birtokos polgárokat, kik akkor még gazdasági elfoglaltságuk közepette nincsenek is résen a jogfosztás elleni védelemre, a hivatalfőnökök pedig lelkiismeretesen bejelentik felvételre utolsó diurnistájukat is, bár tudniok kell, hogy törvény szerint azoknak szavazati joguk nincsen.

Ezzel a perfid eljárással aztán sok kerületben sikerül a választói lajstromokat úgy összekombinálni, hogy minden ellenzéki mozgalom már eleve eredménytelennek mutatkozik. De itt sem azért, mintha még az összeírási praktikák mellett is választói joghoz jutott polgárok szabad meggyőződése hiúsítaná meg egy esetleg fellépő ellenzéki jelölt győzelmét, hanem azért, mert túlnyomó többségben lévén a kormány által befolyásolható választók, az ellenzék próbálkozása esetén biztos a kilátás annak a kormányi befolyásnak a legkiméleltlenebb módon való alkalmazásba vételére. Ellenzéki jelölt ott tehát azért nem lép fel, mert bizonyos, hogy ott a kormány törvénytelen hatalmi eszközeivel sikerre való kilátással megküzdeni nem lehet.

Am legyenek büszkék az ilyen egyhangu választásokra a törvénytelen séget üres formaságokkal leplező kormánypártiak, azért tudja mindenki, hogy azokat is csak az az atrocitás intézi, amely a legküzdemesebb választásoknál hamisítja meg a közvéleményt. Hasonlitanak az ily kerületek az ellenséges haderő által megszállva

a Bors ispán szerepe, melyet L.-ou fogok játszani.

Ott még nem voltam soha, nem ismernek mint komikust, ott nem fognak nevetni rajtam.

Nem irigyeltem többé társaimat, hanem hazamentem és ugyancsak hangzott a ház tőle, amint szidtam Tatárt, a király gaz tanácsosát.

Másnap elutaztunk.

Ez volt az egyetlen nap, melyen megbántam, hogy színészsze lettem! A legcsikorgóbb hidegben, egy nyomorult parasztszekéren, fent leirt öltözetemben utazni, kitéve délig iszonyu metsző északi szélnek, éjszakán veretve óriás cseppekben aláhulló ólmos esőtől! Azt hittem, lehetetlen élve beérni L.-ra.

Visszagondoltam az édes otthonra, visszagondoltam a jó anyára, kinek elkényeztetett gyermeke voltam; a gondtalan jólétre, melyből magamat erőszakosan kiszakítottam, dacolva a jó szülők haragjával csupán azért, hogy a szinpad iránti szenvedélyemnek hódolhassak; s ime mivé lettem?

Egy rongyokba burkolt, éhező és didergő csavargóvá! Mert e keserű órában józanodtam ki azon mámorból, melynek eddig rabja voltam. Most jutottam először annak tudatára, hogy hiszen ez a légkör, melyben eddig mozgottam, nem a művészet tiszta légköre, aminek én most szentelem minden erőmet és a miért annyi nyomort tűnök, az nem a művé-

tartott vidékekhez, melyeknek többsége engedelmeskedik az ellenségnek, feltámadni sem mer ellene, mert tudja, hogy mozgalmát vérbe fojtaná.

Ha olyan nagyon biztosak ott a kormánypárton a mindig egyhanguan kormánypárti képviselőt választó kerületek kormánytámogató érzelmeiről, ám próbálják meg ott a titkos szavazást; akkor ámulva tapasztalhatnák mekkora ott is az ellenzéki áramlat.

H i r e k.

Pécs, 1897. aug. 25.

Lajos napján.

Egykor, rabláncok csörrenése közben,
Nemzeti gyász és fájdalom között,
Hogy a nagyok sinlődtek tömlőcökben
Vagy bujdokoltak, mint a száműzött;
Mikor sötét volt s jártunk éjszakában
S hajnal sugára nem mutatkozott,
Bár alig biztunk népünk igazában —
Megültük mégis a Lajos-napot.

És Ő valahol távol idegenben,
Most a töröknél, majd Itálián,
Segélyt keresve a zsarnokság ellen,
Járt fáradhatlan, küzdött, mint titán;
Britanniának ködülte egében
S Amerikának szabad téerein
Lelke itt csüggött, az elnyomott népen
S mi véle voltunk nappal s éjein!

S aztán, hogy oszlott a zord, sötét éjjel
S virradni kezdett lassan hajnalunk;
Hogy láncunkat a kényszer tépte széjjel
S a börtönajtót megnyitók magunk:
Mikor kitűnt, hogy joga van e népnek
A szabadsághoz, amit alkotott,
S végére értünk a gyászos, nagy éjnek —
Megültük most is a Lajos-napot.

És Ő, kinek dicső nevével ajkunk
Fogadta egy szebb kornak reggelét,
Érezte ámbár, hogy még mit óhajtunk,
Mert félszabadságnak tudta nemzetét:
Még egyre küzdött távol idegenben,
S híven, egész szabad hogy lesz e hon,
Bár egyedül volt már e küzdelemben:
Nem lépett át, hazám, határidon!

szet, hanem annak egy mérges kinövése, melyet kiirtani kellene, nem pedig ápolni.

Könyvek toltak szemeimbe és e könyveket nem a szenvedés, hanem egyszersmind a megszégyenülés kergeté szemeimbe.

»Szegény fiu, ugy-e fázik?« kérdé könyveimet észrevéve résztvevőleg a velem szemben ülő direktorné, ki maga is egészen el volt már kékülve a hidegtől, ámbár utazóbunda gyanánt egy nagy veres paplanba volt burkolva. »Megálljon, odaadom egy negyed-órára ezt a paplant, amíg kissé megmelegszik, aztán visszaadhatja.«

Nem fogadtam el, ámbár éreztem, hogy megdermedek, ha még tovább is a szekéren ülök, hol saját bajom mellett még e szegény, nyomorult emberek kétségbeesett arcait is nézmem kellett.

Leszállottam tehát és a saroglyába kapaszkodva futottam a szekér után, hogy így némileg kimelegedjem.

És sikerült. Egy fél óra mulva izzadtam. Felültem a szekérré és egynegyed óra mulva ismét majd megfagytam. Az egész napi utat aztán így felváltva futva és szekerezve, izzadva és dideregve tettem meg, végre beértünk L.-ra.

Mondja aztán valaki, hogy a nyomorultak felett nem örökös a gondviselés! Egy nap alatt legalább tizszer megizzadni, aztán még az átizzadt testet kitenni a hidegnek, szélnek és esőnek anélkül, hogy az ember megbetegedjék: ez valóságos csodának mond-

S hogy keskeny útján az új szabadságnak
Megindulánk s haladtunk rajt' tovább;
És — részbe' bár, de — ura lett sorsának,
S nem kegyelemből, mit a zsarnok ad,
Hanem jogára hivatkozva folyton,
A nép magának új kort alkotott,
Mi ellen az ármány hiába harcol, —
Megültük szinte a Lajos-napot.

És Ő lemondott, nem akarván állni
A nemzet és a bölcs király közé;
Inkább óhajtá békés uton látni,
Mint harcba', melyben vérrrel öntözé
Egykor e földet s vérbe temeté el
A szabadságot s mindenét vele —
S az idegenből próféta szemével
Vigyázta, merre jár majd nemzete!

S hogy e szem rég lezárult mindörökre,
Hazájába holtan hogy visszatért
És elfőde a sirhalom göröngye
Itt e földön, a melyért mindig élt,
Melyet szabadnak, a miként óhajtá,
Hiába várta, csak nem láthatott,
Melyért lett száműzötté, hontalanná —
Megüljük most is a Lajos-napot.

És Ő itt fekszik a haza szívében.
Áldott a föld, mely hamvait fedi,
Utjában népét próféta-szemével
Nagy szelleme eztán is vezeti.
Itt van velünk és ha a szabadságnak
Vesztére törnek ármány s zsarnokok:
Szavára a hősök csapatja támad
S megint *megyünk*, ha Ő *üzenni* fog!

Igric.

Napirend 1897. augusztus 26-án.

Naptár: csütörtök, aug. 26. — Róm. kath.: Zefirén. — Prot.: Zefirén. — Görög-kel. (aug. 14.) Mikeás. — Zsidó: Ab. 28. — Nap kél 4 óra 56 perckor; nyugszik 6 óra 34 perckor. — Hold kél éjjel 2 óra 42 perckor; nyugszik délután 5 óra 41 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 16 Celsius fok meleg; légnyomás 750. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, helyenkint csapadék és zivatar várható.

— (Tanítóválasztás.) Pécs város iskolaszéke ma d. u. 3 órakor tartott ülésében legelőbb is fölolvasták *Schneider* István felügyelő igazgatónak jelentését a múlt iskolai évről és a f. évi beiratásokról. A szigeti kül-

ható. Pedig úgy volt. Midőn másnap felebredtem, oly egészséges voltam, mint a makk.

És most beköszöntött a nagy nap, melyen én bebizonyítandó voltam, hogy mégis csak drámai színésznek termettem.

T. igazgató színészei csak mosolyogtak, midőn a próbán látták, hogy én vagyok az, ki ma Bors ispánt fogja játszani, de ezt nem vettem rossz néven, hiszen magam is elismerem, hogy nagyon is gyermekes kinézésem van, hanem legyenek csak maszkirozva!

Este 6 órakor már tükröm előtt ültem. Hatalmas sasortt ragasztottam flastromból, alája még hatalmasabb szürke hajuszt. Hogy természetesen is segítsek, a sárga csizmába összecsemészölt papirból hatalmas belső sarkot csináltam; vállaimat mindenféle rongyokkal szélesebb és magasabbra tömtem, a hatalmas bádogsisak tetejére pedig óriási saszallat bigyesztettem. (Ez is emeli a termetet.)

Mindezt oly gonddal csináltam és anynyira belemélyedtem, hogy csak akkor állottam fel tükröm elől, mikor már jel adatott az előadás kezdetére. Kezembe véve iszonyu buzogányomat, még egy pillantást vettem a tükörbe, hogy már most a bevégzett hőst lássam.

De akkor egyet fordult velem a világ! Egy nyomorék nézett rám a tükörből, kinek nagy bajuszos feje minden nyak nélkül, egyenesen vállából nőtt ki! Buzgalmamban a nyakról elfeledkeztem és csak hogy an-

városi fiu-iskola igazgatójával *Mihálovits* János belvárosi tanító áthelyeztetik eddigi illetményeinek élvezete mellett, amihez évi 150 frt igazgatói díj s az ovoda kezeléséért évi 100 frt külön díjazás van hozzákötve. *Haksch* József tanítónak, a ki egy évig minden díjazás nélkül látta el az igazgatói teendőket, köszönet szavaztatik. *Mihálovits* helyére *German* Ferenc ágoston-téri tanító hivatik be osztálytanítói minőségben. A Marsall tanító elhalálása folytán megüresedett állásra 5 kérvény érkezett be, névszerint *Dittler* Emil kaáni, *Freisz* József szajki, *Gundy* Károly mekényesi, *Kész* József villányi és *Retter* Dezső dárdai tanítótól. *Aidinger* János elnök konstatalta, hogy az iskolaszék nincs határozatképes számban, amennyiben az elnökön kívül 22-en vannak jelen. Néhány perc múlva megérkezett *Kiss* József és *Egry* József iskolaszéki tag, midőn elnöklő polgármester becsukatta a közgyűlési terem ajtaját, lehet, hogy elővigyázatból, hogy az összverődött tagok ismét határozatképtelenné ne legyenek. Cédulákkal szavaztak, amelyeket a névszerint fölhívott tagok személyesen dobtak bele *Aidinger* cilinderebe. *Retter* kapott 20, *Freisz* 2, *Gundy* 3 szavazatot, a többiek egyet sem. Ekként *Retter* Rezső törvényesen megválasztott segédtanítónak kijelentetett. Következett ezután a felügyelő-igazgatónak jelentése a tanerők jövő évi beosztása tekintetében és több más ügy, melyekre nézve lapunk zártakor még nem döntöttek.

— **(Uj csapás.)** Baranyamegye Görccsöny községében és környékén egy eddig ismeretlen rovar pusztítja a tengerit. A köznép »kukorica filloxerának« keresztelte el, mert szintén a gyökéren élőködik és köralakban rája körül azt. A rovar kifejlett példányai gombostü fej nagyságúak és a levelészekhez hasonlítanak, de színük indigó színű s a földben a gyökérszék között egész telepek vannak, melyen világos kék színűkről feltűnően észrevehetők. A fenti féreg pusztítása köralakban terjed, s felismerhető arról, hogy az általa

nál nagyobb hős legyenek, egész fejemig volt a vállam kitömve.

Az előadás el volt kezdve, a vászonból készült vaspáncél rajtam összevarrva, szó sincs róla, hogy a töltelékét még ki lehessen szedni. Meg kellett tehát nyugodnom és így kimenni.

Amint Iván bánnal és kíséretével felléptem, egy kis zugás hallatszott a közönség közt, pedig még nem tudták, hogy ki és mi ez a nyaknélküli vitéz. De amint meglátva Tatárt, dörgő hangon (legalább én olyanak tartottam) megszólaltam, kitört a nevetés — és előttem elsötétült a világ. Én tehát arra vagyok kárhóztatva, hogy bármit csináljak is, a közönség nevet rajtam. Hiába szedtem ki az első felvonás után a válltöltéseket, — nem használt az semmit. Amig mozdulatlanul szavaltam, addig csak ment valahogy, de a mint egyet léptem, vagy valami tag vagy arcjáratot kockáztattam, rögtön felhangzott újra az előttem oly borzasztó nevetés.

Szótlanul öltöztem át előadás után. Szótlanul mentem igazgatómmal le az étterembe, hová ő a mai nagy jövedelem fölötti örömeiben meghívott.

Hetek óta először lett volna alkalmam jól vacsorálni, de ezt is megkeserítették.

A vacsoráló közönség természetesen az előadásról beszélgetett és minden asztalnál arról beszélgettek legtöbbit, hogy milyen mulatságos fickó volt az a Bors ispán.

meztámadott tengeri levélzete sárga s fejet vagy éppen nem, vagy csak silányat hoz, a gyökérszékben pedig gümők és elköcsönység tapasztható. Görccsönyben már tetemes kárt okozott, de szórványosan Kerekalja és Ózd vidékén is fellelhető.

— **(Király-manőverek.)** A tatai király-gyakorlatokra nagyban folynak az előkészületek. Katona-járás van mindenfelé s az 52-ik gyalogezred 3-ik zászlóalja épen most érkezett Budapestre, illetve a piliscsabai táborba. A királygyakorlatokon résztvesz a pécsi 8-ik honvédhuszárezred is, melynek létszámát épen a múlt héten a vállalkozóknak kiadott lovak által századonként 150-re emelték fel. Városunkban különben már alig van a helyi ezredek legénységéből csak pár ember; elmentek a honvédek is s helyettük egy század *Mária Terézia*-baka érkezett tegnap s a *Krajcár*-kaszárnyában állomásozik, hogy a közbiztonság esetleges veszélyeztetése alkalmára ne legyünk katonaság nélkül.

— **(Vasutasok öröme.)** A kereskedelemügyi miniszter a magyar kir. államvasutak igazgatóságának előterjesztésére engedélyezte, hogy a pécsi magyar kir. államvasuti alkalmazottak részére a vidéki üzletvezetőségek székhelyein alkalmazottakra megállapított magasabb lakbérilletmény folyósításuk. A magasabb lakbér élvezete az 1898-ik évben kezdődik.

— **(Felülfizetések.)** A pécsi vas és fémműveknek legutóbbi ünnepélyén felülfizettek: Budaikülvárosi Rókus-egylet, Szabó Sándor, Schramek Alajos 2—2 frtot; Nagy Gyula 1 frt 50 krt; Weirich József, Munkás-önképzőegylet, Kádár-szakegylet, Dietrich Henrik, Donner József, Kaiser H. F., keramikai egylet, Gyimóthy Gyula és Friedrich N. 1—1 frtot; Hunyadi Lajos 70 krt; Kulin Henrik és Szabó József 60—60 krt; Vörös István, Remes Ferenc, Graumann Gusztávné, Müller József, Petrovics Dezső, Öertl István és Arnold János 50—50 krt; Gáll József 40 krt; Junek Gyula 30 krt; Rádi Ede és Beck Lajos

Sőt mikor már más tárgyakról is folyt a társalgás, elég volt valakinek Bors ispánt fölemlíteni, hogy az egész társaság elnevesse magát.

Én nekem, kiben most — ártatlan kinevezéssel — senkisémmel — senkisémmel gyanithatta a vérivó magyar hőst, mindezt hallgatnom kellett, míg a velem szemközt ülő direktor mosolyogva és arcintorgatással szűrcsölgette a borát.

Vacsora után haza menve, magam kértem az igazgatót, hogy ne ragaszkodjék többé írásbeli szerződéseimhez, hanem Isten nevében oszsa ismét ide komikus szerepeimet; és ő kapva kapott ezen — gratulálva, hogy valahára eszemre tértem.

És csakugyan eszemre tértem. Gonddal és a buzgalommal játszottam komikus szerepeimet. Saisonunk bevégezte után pedig a budai népszínházhoz szerződtem, mint komikus, miután már magam is meggyőződtem arról, hogy nem termettem drámai színésznek.

A sors aztán, hogy vágyam el nem érhetőseért kárpótoljon, furcsa módot talált ki.

Minthogy megtagadta tőlem, hogy a színpadon drámai szerepeket játszhasam, nyújtott elég alkalmat, hogy magánéletemben játszhasam a letragikusabb jeleneteket.

Bár megfordítva lett volna

Visvári Gyula.

20—20 krt; Bieber N., Ádám György, Kapocs János, Prasznik I., Königstein N. és Juszt József 10—10 krt. Demerác Imre egy képkeretet. Fogadják az egyet köszönetét.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszter Somogyvármegye berzencei anyakönyvi kerületébe *Babics* Nándort, a szennaiba *Friedländer* Lipótot és a szentbalázsiba *Krauss* Antalt anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte.

— **(A tolnamegyei tűzoltószövetség)** most tartotta meg Simontornyán évi rendes közgyűlését, melyen az egész megye tűzoltó-testületei képviselve voltak. Ekkor ülte meg a simontornyai tűzoltó-egylet 10 éves jubileumát is, mely alkalomból nagy ünnepséget rendeztek. A közgyűlést a városháza nagytermében tartották meg. A felszerelés és ruházat egyöntetű szervezése céljából elfogadta a közgyűlés az országos központ által kidolgozott szabályzatot s a vármegyei tűzfelügyelői intézmény fejlesztése céljából egy új szabályzat kidolgozását határozta el. A megüresedett tiszti helyre megválasztottak alelnöknek: *Parragh* Béla tamási ügyvéd, ügyésznek: *Téry* Emil högyészi ügyvéd, választmányi tagnak: *Nagy* István főszolgabíró. A szövetkezetet *Percel* Dezső belügyminiszter táviratilag üdvözölte. A banketten éltették a királyt és *József* főherceget. Este táncmulatságot tartottak.

— **(Adomány a tűzoltóknak.)** A »Fonciére« pesti biztosító intézet a pécsi önkéntes tűzoltótestületnek — a *Schreiber*-féle tüzesetnél tanusított önfeláldozó működéséért — 50 frtot adományozott. Az adományért e helyen mond köszönetet az egyesület.

— **(Kinevezés.)** Fejérváry báró főispán *Bész* Gyula, városi rendőrfogalmazót, tiszteletbeli aljegyzővé kinevezte.

— **(Himen táblájáról.)** A pécsi városi anyakönyvi hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyepárok nevei olvashatók:

Gutermuth Péter, ev. ref., Pécs — *Krieger* Teréz, rk., Pécs;

Horváth (Mathievics) Péter, rk., Pécs — *Balogh* Mária, rk., Pécs;

Beer István, rk., Pécs — *Németh* Anna, rk., Pécs;

Drotter Boldizsár, rk., Pécs — *Balogh* Mária, rk., Pécs.

— **(Uj konzervatorium a fővárosban.)** *R. Kovács* Laura, hirneves magyar recitátornő érkezett tegnap, hosszabb távollét után Pécsre, hogy itt jobb családok körében tanítványokat toborozzon a f. évi szept. 15-én Budapesten, az államvasutak *Andrássy*-uti palotájában megnyitandó egyetemes konzervatoriuma számára. Ez az új, internátussal is egybekötött felsőbb leánynevelő intézet, egészen elüt az enmü intézetek sablonos berendezésétől s a benne tanuló leányok mindent el-sajátíthatnak, a minék az életben hasznukat veszik. A modern nyelveket nem grammatikából, hanem társalgás útján sajátítják el. A teljesen amerikai mintára berendezett s az élet praktikus kívánalmainak megfelelő intézetet pártfogásába vette a kultuszminiszter is, és mi is ajánljuk az érdekelt szülők figyelmébe.

— **(Műtanrendőri bejárás.)** A szegárd—bátaszéki helyi érdekű vasutnak

műtanrendőri bejárását *Barthos Andor* miniszteri titkár vezetése alatt — mint jeleztük is már — hétfőn tartották meg. A bizottság a *Horszky János* építő vállalkozó által épített 20 kilométer hosszú vonalat kifogástalan állapotban találta és a bizottság vezetője azt a kereskedelmi miniszter nevében azonnal átadta a közforgalomnak. A műtanrendőri bejárásán résztvettek *Tolnai Kornél*, hajózási felügyelő, *Kiss Sándor* vasuti felügyelő, *Leitner Izor*, vasuti üzletvezető, *Bende, Véber* és *Lázár* főmérnökök, *Masák* vasuti felügyelő és Tolna-megye küldöttsége.

— **(Agyonszta a kerék.)** Halálosvégi baleset érte Ócsárdon *Kovács József*, uradalmi bérest. Gabnával megrakott ökrös szekéren érkezett haza, mikor a legyekből üldözött ökrök a szekeret nekivitték egy épületnek, hogy ott a legyeket magukról ledörögöljék. *Kovács*, hogy az épület rongálását megakadályozza, leugrott a szekérről és az ökrök meg az épület közé szaladt s el akarta az ökröket onnan terelni. De a felbőszült állatok a falhoz szoritották s elütötték, még pedig oly szerencsétlenül, hogy feje a fal és a szekér kerékének tengelye közé került. A keréktengely egész az agyvelőig szűrődött a szerencsétlen fejébe s ott agyronsólást idézett elő. Még két óráig élt a szerencsétlenség után, de mire orvosi segély jött — a mely különben se menthette volna meg — már kiszenvedett. A szerencsétlen halállal kimúlt ember 32 éves volt s özvegyet és egy árva gyermeket hagyott hátra.

— **(Haláloszás.)** Mint Siklósról bennünket értesítenek, *Miskolc* Sándor, a község köztisztviselőjében álló tagja hosszas betegség után jobb létre szenderült. Az elhunytban *Stern Károly* pécsi ügyvéd sógorát gyászolja.

— **(Szerenád.)** A Pécsi Polg. Daloskör az este közszeretnek örvendő buzgó alelnökét *Kaufmann Lajost*, Nepomuk-utcai lakásán, névünnepe szerenáddal és diszes emléktárggyal tisztelte meg. Az egyesület tagjai nevében *Bottlik Imre* egyesületi igazgató egy diszes ébenfából készült értékes ezüst fogóval — melyben neve és az egyesület jelvénye van bevésve — ellátott sétatbotot nyújtott át az ünnepeltnek szép üdvözlő beszéd kíséretében, mit az elnök meghatva fogadott és köszönt meg. *Graumann János* tb. elnök az egyesület pártoló tagjai nevében köszöntötte föl a törekvő alelnököt. Nehány alkalmi énekdarab elénekélése után aztán felrándult a daloskör *Skrobaiék* hoz, hol vig poharazás közt még sokáig éltette alelnökét.

— **(Ünnep egy bot körül.)** Persze, hogy nem közönséges botról van szó, hanem egy birói botról. Még birói botnak se közönséges és bár ajándékbot, meg lehet nézni a fogát. A bot feje vert ezüstműből van és kilenc drágakő ékesíti. *Siskovits Tamás* bácsalmási orszgy. képviselő ajándékozta ezt a botot Bács-Almás községnek birói jelvényül. Ezt az ajándékot *Fleckenstein* birónak a városházán tartott diszgyűlésen *Vojnich Máté* főszolgabíró adta át. Ezen kívül a pálcát *Kovácsics Máté* apátplébános egyházi ceremóniával felszentelte. Majd aztán, ha megharaguznak a bíróra, a bot szentjét fogják szidni.

— **(Uj szerb templom.)** Pécsváradon bár kevés, összesen hat görög-kel. szerb

család van, a hivek mégis építették már templomot, melyet vasárnap szenteltek fel. A felszentelést — mint levelezőnk írja — *Bolyarits* Szvetozár, véméndi görög-kel. lelkész, két lelkészársza asszisztálása mellett végezte, s azon nemcsak a görög-kel. szerbek, de Pécsvárad más vallású lakosai közül is igen sokan résztvettek. A templom felszentelését ünnepi bankett követte.

— **(Nagy tűz Szébenben.)** Mint levelezőnk írja, Szébenben nagy tűz volt a mult hét végén. Ifju *Kohn Sándor* gabonacsürje gyuladt ki, eddig ismeretlen okból s nemcsak az épület, de a benne levő gabonakészlet és egy cséplőgép is a tűz martaléka lett s az összes kár 3170 frt, mely csak részben térül meg, mert az elégett gabona több gazda tulajdonát képezte s nem volt mind biztosítva. A tűz folytán ifj. *Kohn Sándor* 1500 frt, *Doboky Mátyás* 270 frt, *Kovács Imre* 100 frt és *Pecsét János*, báta lakos, a kié a cséplőgép volt, 1300 frt kárt szenvedtek.

— **(A téglások sztrájkja)** ügyében ma részben beállt már a fordulópont. A *Deutsch*-féle téglatelep munkásai ma már munkába álltak; a *Lauber* munkásainak három megbizottja pedig ma délelőtt írta alá az egyezséget *Vassary Gyula* rendőrfőkapitány előtt s ők is megkezdik holnap a munkát. A *Präger, Eizner* és *Zelms*-féle telepek munkásai azonban hajthatatlanok s bár délelőtt kintjárt közöttük *Oberhammer Antal*, rendőrfogalmazó, *Kovács Antal* és *Trixler Aladár*, rendőrbiztosok kíséretében, kijelentették, hogy nem dolgoznak. A gyárosok már Dombóváról meg is rendeltek nagyobb mennyiségű téglakészletet, hogy szállítási kötelezettségüknek eleget tudjanak tenni. Különben pedig a sztrájkolók között igen nyomott a hangulat s remélhetőleg ők is Pálfordulást cselekesznek meg hamarosan és elfogadják a gyárosok engedményeit, melyekkel bizony nagyon meg lehetnek elégedve. Mert igaz ugyan, hogy külföldön 4 márka a napibére a téglamunkásnak, de a kintjártak tanúsága szerint még a munkásnak kell ráfizetnie, olyan drága a megélhetés. Az idegen illetőségű munkások már meg is unták a huzavonát s a bajaiak ma leszámoltak a gyárosokkal és elmentek haza.

— **(Bucsu Nádasdon.)** Nádasdon vasárnap tartották meg a szokásos bucsut, mely igen látogatott volt. Este a Kath. Olvasókörben táncmulatság is volt s a rendezőség fáradhatlan törekvését a legszebb siker koronázta. A mulatságon ott voltak: *Fejérváry Lujza*, *Ilona* és *Anna*, *László Erzsike* (Pécsvárad), *Podgorelac Mariska*, *Herger Anna*, *Schidt Erzsike* és *Emma*, *Rauschenberger Irma*, *Reisz N.*; továbbá *Hübner Józsefné*, *Gurszky Imrené*, *Sztaszni Antalné*, *Szaul Éva*, *Herger Sándorné* stb. A táncnak csak a hajnal vetett véget.

— **(Kiszebelt asszony.)** Ma délelőtt a piacon *Molnár Mihályné* falusi asszonyt kiszebelték s zsebéből 2 frt 50 krt tartalmazó pénztárcáját ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen zsebmetsző kipuhatolása iránt.

— **(Kizárt férj.)** Egy ember állított be ma a rendőrségre. Nagy elhatározással adta elő, hogy ő válni akar a feleségétől, de az asszony meg a sógora nem akarják neki ki-

adni a ruháit. Már pedig sürgős neki a dolog, mert el akar utazni. A rendőrségen hát egy rendőrt adtak melléje segítségül, hogy menjen haza és most már karhatalommal vegye el ruháit. Mikor haza értek, legnagyobb ámulatukra a lakást zárva találták s a férj ruhái pedig a lehető legnagyobb rendetlenségben heverték kint az udvaron. Ott aztán összeszedte őket és eltávozott velük, azzal az erős elhatározással, hogy sohase megy többé a háznak tájékára sem, a honnan kizárták.

— **(Éretlen gyümölcs.)** A mai piacon egy rendőr egy sokac asszonytól, meg egy falusi svábtól egy-egy kosár éretlen szilvát kobzott el. Az éretlen gyümölcs árusítói nemcsak a jó pénztől estek el ilyképen, hanem még a rendőrkapitányság pénzbírsággal is sújtotta őket, a mért a közegészségre veszélyes, éretlen gyümölcsöt árusítottak. Ajánljuk is mindenki figyelmébe, hogy éretlen gyümölcsöt ne vigyen a piacra árusítás végett s még kevésbé vegye azt meg, mint élvezhetlent és az egészségre ártalmasat.

— **(Egyházmegyei hírek.)** A szlivosevcii plébániára *Erdélyi Károly*, podgajcii vikárius nevezetett ki plébánossá; helyébe a podgajcii plébániához vikáriussá *Gadó Sándor*, volt pécs-budaikülvárosi segédlelkész rendelte ki az egyházmegyei hatóság. — A zsinati vizsgálatok a pécsi egyházmegye területére nézve Pécsen szeptember 28. és 29. napjain tartatnak meg. — Az egyházmegyei papság körében most folynak a lelkigyakorlatok, melyeket *Flódung N.* jezsuita atya vezet. A lelkigyakorlatokon 11 pécsi és 22 vidéki áldozár vesz részt.

— **(Késelő asszony.)** Vasason majdnem halálosvégi verekedés történt egy házaspár között, mely közben az asszony késsel ment az urának. *Karikás József*, bányamunkás, a feleségével nem a legbékésebben élt már régebb idő óta s ez okozta, hogy még a padlást is elzárta előle. Az asszony emiatt sokat veszekedett férjével s most is, mikor a padlásajtót elzárva találta, civakodást kezdett vele. Szó szót ért és a felbőszült asszony végre is egy kést kapott fel az asztalról s azzal mellbe szurta az urát. A kés az ember szive alatt hatolt annak mellébe s ha csak egy kissé fentebb megy, átszurja a szívet. A férj sebe így is veszélyes és sokáig fogja miatta a kórházat nyomni. A késelő asszony ellen megindították a vizsgálatot.

— **(Mit irnak az angol királynénak.)** Az angol királyné maga szokta a neki érkező leveleket elolvasni és gyakran alkalmi van igen mulatságos. eredeti észjárással irt, naiv hangú levelekben gyönyörködni. A napokban egy kis leány levélben elpanaszolta az egyesült brit birodalom hatalmas uralkodónőjének, hogy a minap játék közben beleejtette szép kis babáját egy nagy lyukba. Azt mondták neki, hogy a babát a víz a királyné palotájába hordta. Hát nagyon kéri a kedves királynénit, fogassa ki a babát cselédeivel és küldje neki vissza. Örökké hálás lesz érte és mindig jól viseli magát. A királynénak nagyon tetszett a kis leány naiv kérelme és nevetve meghagyta, hogy a kis leánykát egy szép új babával vigasztalják meg. Egy másik levelet egy öreg anyóka irt reszketeg betűkkel a királynénak. Az öreg néni rész-

vétét fejezi ki a királynénak, hogy olyan sokat szenved a csúztól. »En is sokat szenvedtem, írja levelében, de hála Istennek, meggyógyultam, mert nem a nagyfejű orvos urak orvosságát használtam. Ajánlja aztán, hogy a királyné menjen holdvilágos éjszakán a mezőre és szedjen ott különféle gyógyfüveket, melyeket elő is sorolt. Ezeket főzze össze kutya-zsirral és apróra vágott számszörrel, kenje friss meleg macskabélre és kösse föl fájós lábára, rövid idő múlva biztosan annyira meggyógyul, hogy táncolhat. Hogy a királyné megfogadta-e az eredeti tanácsot, nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy jó szívvvel és önzetlenül adta az anyóka, mert még a nevé sem írta alá levelének.

— **(Vásár.)** Nádason, miután a pécsváradai vásárral egy napra esett volna a folyó hó 15-iki vásár, azt a kereskedelmi miniszter engedelméből f. hó 23-án, hétfőn tartották meg. Dacára azonban a szép időnek, a vásár nem sikerült; az állatvásáron kevés volt a felhajtás és olyan drágaság uralkodott, hogy a vevők mind vétel nélkül távoztak és Göröcsönybe mentek, hol tegnap tartották meg az országos vásárt, mely már jobban is sikerült, mint a nádasdi.

— **(Furfangos asszony.)** Ennek az esetnek hőse abból a fajtából való, a ki úgy szokta végig kurjongatni az utcákat, hogy: Hajnalba-ba-ba-ba, hajnal előtt, részegen álllok az asszony előtt! De nem csak kiabálja, hanem meg is teszi. Az asszony meg sehogy se tud benyugodni ebbe az állapotba és va-

lahányszor haza téved férje ura egy éjjelután, hajnal előtt, hajnal után, rendesen csap olyan patáliát, a mi ritkítja párját. Megpróbálta az asszony már minden módon elriasztani élete párját az ivástól, de hiába. Ha kizárta az udvarból, bemászott a kerítésen; ha fejéhez vágta a kávé ibriket, csészéket, poharakat, azok törtek össze és az igyekezet még sem ért semmit, a míg a napokban aztán kitalálta a dolog módját. Hiába, az asszonyi furfang utolérhetetlen! Az éjszaka is éjjelután ballagott hazafelé a férj, mint rendesen, széles jókedvében. Hol jobbra dült, hol balra dült és igaz keresztényhez illő elszántsággal állított be az asszony elé, elkészülve a prédikációra, de még a fürgetegre is. Azonban nagy volt a bámulata, mikor az asszonyt csendesen találta. Nem tudta mire vélni a dolgot, de nem is sokat gondolkodott rajta, hanem sietett az ágyba. A jó hive meg az asztal mellett ült, talán sirt is. Közbe-közbe ravaszul pislogott élete-párjára. Az meg annak rendje és módja szerint el is készült a lefekvéshez és mint minden aludni vágyó álmos ember, gyorsan vetette magát az ágyba. De óh jaj! Egy loccsanás, egy óriási kiáltás és férj uran csurom vizesen ugrott ki az ágyból, mialatt kárörvendő felesége önelégülten kacagott jól sikerült cselvetése felett. Ugyanis, hogy valahára hathatósan boszút állhasson férje urán, kivette az ágyból a matracot és helyébe a szalma közé, vízzel telt széles teknőt helyezett el, mit letakart egy lepedővel úgy, hogy nem lehetett észrevenni,

hogy az ott van. Férj uram kijózanodott az önkénytelen fürdő után, s megfogadta, hogy nem is lehet máskor részegen látni.

Avult pénzeket érmekeket, régi tallérokat és ezüst huszasokat, mint mindennemű régiséget készpénz mellett a legmagasabb árban avagy cserében, más tárgyak ellen vált be **SCHÖNWALD IMRE** ékszerész Pécssett Király-utca (Hattyu-épület.)

T a n ü g y.

(Pécsi felső kereskedelmi iskolában a beiratások aug. 31-én kezdődnek (Kossuth utca 5. sz. a.) A javító vizsgálatok szeptember hó 1-én d. e. 8 órakor, a magánvizsgálatok 5-ikén és 6-ikán tartatnak meg. Az alsó osztályba felvétetnek mindazok, kik 4 középiskolát (gimnázium, reál, polgári) sikeresen végeztek. Az előadások szeptember hó 9-ikén kezdődnek.

(A városilag segélyezett polgári fiúiskolában a beiratások aug. 31-én kezdődnek (Kossuth utca 5. sz. a.) A javító vizsgálatok aug. 31-én d. u. 2 órakor, a magánvizsgálatok szeptember hó 8-ikán és 9-ikén tartatnak meg. Az első osztályba felvétetnek mindazok, kik 4 elemi iskolát végeztek vagy felvételi vizsgálatot tesznek. A rendes előadások szeptember hó 10-ikén kezdődnek.

nőtt; a kerek arc kiváló adomány, melyet a költők, mint hold-arcót (mah-ruje) énekelnek meg. Ez a legnagyobb bök, melyet leányaiknak mondhatnak, különösen szép alkotásuk a perzsa nőknél a kezek és lábak, a bőr színe csak ritkán szép fehér és ezt a kendőzés pótolja. Szép tömött gesztenye színű hajuk is rendesen a festésnek esik áldozatul. A szemöldököt feketére, a körmöket, tenyerüket és talpukat narancssárgára festik.

A turkomán nő arca kissé barnult, finom metszésű, szabályos vonásokkal, igen élénk fénylő szemekkel. Különös ékességük a fénylő tömött hosszú haj, melybe, hogy még hosszabbnak lássék, kecskeszörft fonnak. A kezek és lábak nem mondhatók kicsinyeknek, de a test rugékonysága edzett, a mit különben eléggé megmagyaráz az, hogy sok turkomán nő versenyt lovagol férjével.

A kasmiri nők igazi szépség hírében állanak: testszínük barnás, természetük közepes, de idők multával az arc bizonyos kemény kifejezést nyer és bőr igen hamar elveszti üdeségét. A gyönyörű mély tűzű szemekhez nem igen illik a nagyon is kiálló arc, mely különösen a falusi nőknél körtealakot vesz fel.

Az ázsiai éghajlat oka a nők sápadt, beteges arcszínének, majd mind sovány arcuak, gyorsan elhervadnak, s a sinylődés oly hirtelen és fokozatosan növekszik, hogy a legszebb fiatal kor egyenlő jelentőségű itt a testi hervadással. Szépet köztük nem találni, a kevésbé szép is eltorzítja magát a tetovirozás által. Fő forcként a fülgombba lyukat metszenek és ezt erőszakosan nagyítják, migcsak három cm. átmérőjű lesz, ekkor nehéz függőket tesznek beléje, mi a fület egészen lehuzza és mi a nőknek arcát valóban visszataszítóvá teszi.

tizenhat éves korukig meztelenül azontúl pedig nagyon is rongyos ruhában járnak.

A spanyolok mögött állnak a franciák sok csinos nővel, ha valami szépeknek nem is mondhatók. A francia típus, a felületesség könnyen feltalálható náluk: gyorsan hódítanak, de épp oly gyorsan felednek és megunják azt, kit maguknak megszereztek. Hiába való fáradság náluk hűséget keresni, ép oly könnyelműek, mint a mily fölületes műveltségük és bájuk is csak szemkápráztatók. Egy tekintetben még is felülmulhatnak, élcesek, vigak, fürgek, a koketeria csinját-binját kisujjukban birják, miként ismerik az előnyös öltözködés művészetét, melynek a hódításnál nagy hasznát veszik. Arcvonásuk nem finom, természetük kecses, kiváló szépségük a kicsiny csinos ujj és a diszes láb, mely mind együttvéve a tipikus »beautés du diable«-t alkotja.

Angolországban, Skóthonban, Irországban bő talaja van a szépeknek. Magasztos természetük, igazi angyalarcok, a classicus lábszár, e mellett az előkelő megjelenés idézi elő, hogy szobrászok modellül legszivesebben közülük választanak. A test kecsét és az arc báját csak növeli naiv természetük, vig kedélyük, jószívűségük és e mellett a férjükhöz való ragaszkodás, a hűség, mely mindennemű aljasságtól és rosszaságtól visszatartja őket.

A skandináv félsziget lakói közül szépségben a svéddek hasonlítanak az angolokhoz, különbség csak abban található, hogy míg az angolok tulnyomóan barnák, a svéddek között a szőkék vannak többségben. A dánok már meg sem közelítik őket.

Hollandia lakói kiválnak az archőr fehérsége, a classicus arc, az igen jól álló vörös haj és kövérkés, de

Törvényszék.

§ **Sikkasztás.** *Finta* Dénes, pécsi lakos *Kalocsa* József, napszámosembert megbizta, hogy deszkát vásároljon és vigyen neki haza. E célból négy forintot adott Kalocsának, a ki 90 krért vett deszkát, a többi pénzt pedig elitta. Sikkasztás miatt feljelentették aztán s a végtárgyalást ma tartotta meg ellene a kir. törvényszék. A sikkasztást a vádlott be is ismerte s tekintve, hogy már két ízben volt lopásért elítélve, ezért sikkasztás büntetnének minősített a cselekménye s elítélte a bíróság hathónapi börtönre. Az elítelt felebbezett; de súlyosbításért megfelebbezte az ítéletet a kir. ügyész is.

§ **Megszűnt vád.** *Bence* Ferenc mint cseléd szolgált *Goldstein* Izidor pécsi lakosnál s ott több apró lopást követett el. Ezért feljelentették a rendőrségnek, honnan áttették az ügyét a bírósághoz. Mult péntekre volt kitűzve ellene a végtárgyalás, de akkor mára halasztották. Ma aztán meg is tartották volna, de mert a panaszos nem jelent meg, a magánvádra üldözendő bűncselekmény ügyében a bíróság megszüntető végzést hozott és a további büntető eljárást a vádlott ellen megszüntette.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1897. aug. hó 31.

1. Rác Anna és társai — Hamulyák Gyula d. e. 9 óra.
2. Miatov Cvetkóné — Koszics Gyuka helyesebben Gyokó d. e. 9 és egy negyed óra.

Közgazdaság.

□ **Védőoltások vérsavóval a sertésvész ellen.** A sertésvészén átment sertések véreből előállított vérsavó az eddigi tapasztalatok szerint olyan chemiai anyagot tartalmaz, amelyek a vérsavót immunizáló hatással ruházták föl. Fontos azonban annak a megállapítása, hogy milyen az így előidézett immunitás foka és tartama; ennek kiderítése végett a földmivelésügyi miniszter intézkedése folytán az egész országban kísérletezések történtek. Ujabban a földmivelésügyi miniszter többek közt a Somogy vármegye kerületi állami állatorvosait utasította, hogy nagyobb arányú kísérleteket tegyenek s a gazdák kívánságára a vérsavóval való kísérleti védőoltást díjtalanul foganatosítsák. A földmivelésügyi miniszter módot nyújt arra is, hogy a saját állatorvossal rendelkező nagyobb birtokok és uradalmak szakközegei is elsajátíthassák a vérsavó előállítására és alkalmazására vonatkozó eljárást, mi végből az illetők tetzésök szerint akár a budapesti állatorvos akadémiához, akár pedig a fentemlített állami állatorvosokhoz fordulhatnak. A sertéstulajdonosra az egész eljárásból csak annyi teher hármlik, hogy az illető kerületi áll. állator-

vosnak ott, ahol a védőoltást alkalmazni kívánják, olyan sertést bocsát rendelkezésére, amely a sertésvészén csak nemrégiben ment át. Természetes, hogy a serum-előállítás céljából rendelkezésre bocsátott sertés husát a sertéstulajdonos értékesítheti, ha az közegészségügyi szempontból kifogás alá nem esik. A vérsavóval való kísérletezések annál inkább is szükségesek, mert a Perroncito-féle ojtóanyaggal végzett ojtások eddig kedvezőtlen eredményűek voltak. A vérsavó készen nem kapható, azt a kísérletezéssel megbízott állami szakközegek ott fogják előállítani, ahol az ojtást foganatosítani fogják. A miniszter ugyan módot nyújtott arra is, hogy ott, ahol arra alkalom nyílik, egyes alkalmas sertéseket az állami állatorvosok avégből megvásároljanak, hogy ezekből a legsürgősebb szükség esetére serum-készletet állítsanak elő.

□ Felhívás az erdőbirtokosokhoz.

A földmivelésügyi miniszter az erdőbirtokosokhoz a következő felhívást intézte: Azok az erdőbirtokosok, kik kopár és futóhomok területek beerdősítése végett, a jövő 1898. évben az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, felhivatnak, hogy ebbeli, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványaikat, annak megjelölésével, hogy mely község határában, hány kat. hold nagyságu, mely talajnemhez tartozó területet, mely fajból való és hány éves csemetékkel öhajtanak beültetni, s továbbá, hogy a csemeték mily cím alatt, mely vasuti állomásra és a jövő év tavaszán, avagy őszen küldendők-e — a folyamodó lakhelyé-

azért az összbnyomást nem rontó testalak tekintetében. A belgák már távol állnak tőlük és inkább a franciákhoz hasonlók.

A tatár fajból származott oroszok és a fajok vegyülékéből eredt svájciak, mintha versenyezni akarnának egymással abban, melyiket tartásuk közül csunyábbaknak. Amazoknál a nagy szemek, az előre álló járomcsont, a túlságosan hajlott homlok, emezeknél a felpuffadt arc, kifejezés nélküli vonások, a nyers tekintet, a durva kéz és a nagy láb ront le minden összhangot. Különbség még az is, hogy míg a svájciak közt szépet egyáltalán nem találunk, az oroszok közt itt-ott láthatók sugár, magas termetű, kifejezésteljes fekete szemű, szép sötét hajfürtű és bájtéljes testformájú nők, kik aztán a lengyel nőkre emlékeztetnek.

Ezzel végeztünk a fehér bőrű európaiakkal, emlékezzünk meg a többi világrészek lakóiról is.

Ázsia nem egy európai nép ős hazája megérdemli, hogy vele is bővebben foglalkozzunk és államonként ismertessük női szépségét.

Szépek az örmény nők. Nagy, fekete, sokszor nagyon mélyen fekvő szemeik vannak, melyekből különösen vonzó szende fény sugárzik ki. Az arcszínük fehér, a bőr üde, puha, mely azonban az előrehaladott koruaknál nem ritkán vörössé és érdessé lesz. Különösen pompás a hajuk, melynek színe sötétkékre átjátszó fekete.

A szmirnai nők is csinosak, rendkívül kedvesek kellemesek és azzal a csábító mély tűzü szempárral egy pillanat alatt meghódítják és rabszolgává teszik a férfit.

A kurd nő sincs kedvezőtlen benyomással az idegenre. Erős, vaskos termetű, teljesen kifejlett gömbölyű

tagokkal bírnak s minden mozgásuk a test rugékonyságára és fesztelenségére vall. Arca jóságától, megelegedéstől sugár oz. Arckifejezésre nézve két typut különböztetünk meg az assziretti (harcos) osztálybeli nőknek feje inkább gömbölyű, csontos arccal s e mellett legtöbbnyire fekete hajjal és szemekkel. A földműves osztályhoz tartozók azonban általában véve szebbek és köztük gyakorta található szőke hajuakat, kék, szelidséget tükröző szemekkel s általában ez osztályhoz tartozóknál az egész arc sokkal szabályosabb, nemesebb.

A bagdadi nők között általában véve sok szép van, a nyugalmas hegyi élet azonban csakhamar elhizottá teszi őket, a mit pedig ők is oly kevéssé szeretnek, mint a mi nőink.

A beduin nők ellenkezőleg mind soványak, sőt szikarak maradnak, a mit életmódjuk, a folytonosan megerőltető házi munka s az örökösen szabad ég alatt való tartózkodás teljesen érthetővé tesz. A beduin törzsek közt egyáltalán kevés a szép leány, de azért egekre magasztalja a puszták fia a barna gazella szemű leányt s a magános oáz szentélyekből nem egy marabut leány ült már mintául modern költők előtt.

A legszebb nők Omanban, az arabfélsziget legkeletibb részén fekvő partvidéken laknak. A himjár nők legkevésbé sem szépek s alakjuk nagyon is emlékeztet bizonyos néger törzsekre, noha e nép ismerősei (mint Maltzan) határozottan kétségbe vonják a himjárok és négerok rokonságát.

A perzsa nő középtermetű, sem nem kövér, sem nem sovány; szemei mandula alakúak, tele mámorító tűzzel, szemöldökük szépen hajló és az orr fölött össze-

nek pontos megjelölése mellett, az illető kir. erdőfelügyelőségnek, legkésőbb folyó évi december hó 15-éig annál is inkább adják be, mivel később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. A kopárok erdősítésére adandó csemeték termelési, kiemelési, csomagolási, s a vasúthoz való szállítási költségeit az országos alap fedezi és csupán a gyors áruk szerinti szállítási díjat, — melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek, — viseli az átvétel alkalmával a jelentkezett erdőbirtokos. Figyelmeztetnek egyúttal az erdőbirtokosok, hogy a mennyiben a rendelkezésre álló csemetemenység megengedi, a vágás területek felújításához is fognak adományoztatni csemeték; még pedig azon kis- és közép-birtokosok részére, kik kisterjedelmű és csekélyebb jövedelmezőségű erdejük fentartásához szükséges csemetéket, a saját területükön és költségükön termelni nem képesek, épp úgy mint a kopár területek erdősítésére ingyen, a nagy birtokosok részére pedig a csemeték árának, vagyis önköltségének megtérítése mellett.

TÁVIRATOK.

— **Kalózok a földközi tengeren.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata) A „Fiduzia“ nevű olasz kereskedő hajót a marokkói partokon kirabolták. A legénység sorsáról semmi hír.

— **Gázrobbanás az iparsarnokban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap az Arany János-utcai iparsarnokban gázrobbanás történt. Bebed Ferenc szolga nyitva felelte a gázórát, ami okból később társával visszatért. A sötétben gyufát gyújtottak, amire nagy robbanás következett be a kiáramlott gázból. Az ajtók, ablakok, sőt a szomszédos ház ablakai összezúzódtak. A két szolga életveszélyesen megsérült.

— **Kőműves-sztrájk.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kőműves sztrájk még folyton tart a fővárosban. Ma délig a Csáky- és a Bulyovszky-utcákban voltak zavargások.

— **Sikkasztó hivatalnok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A fővárosi m. kir. központi zálogháznál Böhm Mátyás hivatalnok 10.000 frtos sikkasztást követett el, aki mára megszökött. Országosan körözik.

— **A merénylő vallomása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ottomán bank ellen bombamerényletet elkövetett Kirakas azt vallja, hogy a görög bizottság parancsolta neki a merénylet elkövetését.

— **Nopcsa b. elégtétele.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nopcsa b. intendáns fölvilágosítást kért volt Stoi lowtól a reá vonatkozó szavaiért. Stoi low udvarias levélben válaszolt, hogy nem akarta sérteni.

— **A sziámi király utasítása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A sziámi király tegnap Drezdába érkezett; a pályaudvaron Albert szász király és a királyi hercegek fogadták.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz.*)	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Broodról	1907. sz.	» » »	8 „ 01 „
Uj-Domb.-ról	1942. sz.	vegyes » »	8 „ 23 „
Bécsből	909. sz.**)	személyv. »	9 „ 39 „
Broodról	1905. sz.	» » d. e.	11 „ 18 „
Budapestről	1906. sz.	» » d. u.	4 „ 10 „
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes » »	5 „ 50 „
Budapestről	1902. sz.	gyors » este	8 „ 5 „
Bécsből	8712. sz.	vegyes » »	7 „ 56 „
Broodról	1909. sz.	személy „ éjjel	11 „ 02 „
Mohácsról	„	» reg.	8 „ 01 „
„	„	» k. d. e.	11 „ 18 „
„	„	» d. u.	5 „ 50 „
„	„	» Tv. szsz. éjjel	11 „ 02 „

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8812 sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

PÉCSRŐL INDUL:

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	„ 1901. sz.)*	gyors „ „	8 „ 24 „
Bécs	„ 8711. sz.**)	vegyes „ „	8 „ 29 „
Vinkovce	„ 8702. sz.	személy „ „	9 „ 49 „
Budapest	„ 1905. sz.	» » d. e.	11 „ 33 „
Uj-Domb.	„ 1953. sz.***)	vegyes » d. u.	2 „ 47 „
Brood	» 1906. sz.***)	személy » »	4 „ 20 „
Bécs	» 3701. sz.	» » »	6 „ 34 „
Brood	» 1908. sz.	» » este	8 „ 18 „
Budapest	» 1909. sz.	» » éjjel	11 „ 30 „
Mohács	„	» » reggel	5 „ 35 „
„	„	» » d. e.	9 „ 49 „
„	„	» » d. u.	4 „ 20 „
„	„	» » Tv. szsz. este	8 „ 18 „

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Bérbeadó lakások.

Az Irgalmas-utca 18. szám alatt levő
Dr. Antal Gyula-féle

két emeletes új házban

egy első és egy második emeleti lakás bérbeadó.

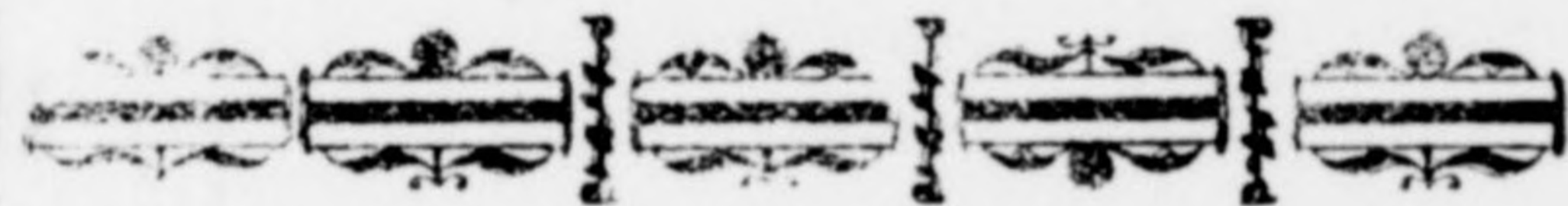
Bővebbet ugyanott a gyógyszer-tárban.

„A harkányi népbank

szövetkezet felszámolói közhírré teszik, hogy a szövetkezet vagyonából a hitelezőket kielégítették s a fennmaradt vagyont a szövetkezet tagjai között felosztották.

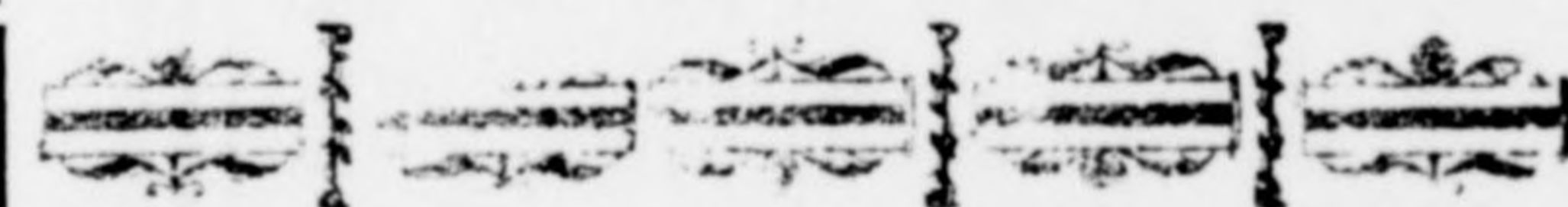
Kelt Harkány, 1897. aug. 26.

Szücs Sándor
 ig. elnök.

Hirdetések jutányos

áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

A pécsi nyilvános 3 osztályu Porges-féle

felső kereskedelmi iskola

jövő (23-ik) tanéve f. év szeptember hó 1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek az érettségi vizsgálat letételével az egy évi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A beiratások az intézet helyiségében Pécsen (Kossuth-utca 5. sz.) történnek f. é. augusztus hó 31-től kezdve.

Ugyanott folynak a beiratások

a nyilvános polgári fiú-iskolába,

mely Pécs sz. kir. város segélyezése mellett nyílt meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.

Pécsen, 1897. évi augusztus hó.

4536. szám.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kiss Emil ügyvéd dárdai lakos végrehajthatónak Szenk György lipovai lakos végrehajtást szenvedett ellen 50 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő, a Lipova községben fekvő, a 368. sz. tjkvben felvett + 148 a. hrsz. 145 sz. ház és belsős égre 449 frt; — a lipovai 243. sz. tjkvben felvett + 873 hrsz. ingatlanra 99 frt, az ugyanott felvett + 751 hrsz. ingatlanra 180 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi szeptember hó 20-ik napján d. 10 órakor Lipova községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezzei szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 44 forint 90 krajcárt, 9 forint 90 krt, 18 frt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságánál, 1897. évi június hó 5. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljbiró.

4516. sz.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Moschbrucker Károlyné batinai lakos végrehajthatónak, özv. Fogl Józsefné szül. Trumpf Katalin mint néhai Fogl József kk. örökösei úgy mint Fogl Katalin, József és Antal gyámja baáni lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 100 frt, tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbiróság területén levő, a baáni községben fekvő, a 23 sz. tjkvben felvett 23 hrsz. 23 sorsz. házra és belsőségre 868 frt és a baáni 482 sz. tjkvben felvett 2047 hrsz. ingatlanból kk. Fogl Katalin, kk. Fogl József és kk. Fogl Antalt illető részére 954 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi szeptember hó 18. napján délelőtt 10 órakor Baán községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át, vagyis 86 frt 80 kr. és 95 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságánál 1897. évi június hó 8. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljbiró.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“

karöltve

☛ A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársasággal ☛

folyó évi október 6., 7. és 8-án Budapesten a „Tattersall“-ban
(külső kerepesi ut 17—19., a keleti pályaudvar leszálló oldalával szemben)

luxus lóvásárt rendez.

Tenyésztőktől bejelentések szeptember hó 20 ig a „Tattersall“ titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben a bejelenteni óhajtoknak készséggel megküldetnek.

A vásár katalógusai a terminusokat megelőzőleg 8 nappal kaphatók lesznek.

Október 11., 12-én **ménlövásár.** melyre az eladó ménlovak október 3-ig a „Tattersall“ titkárságához jelentendők be.

A rendező bizottság.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek fel.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag félig kötött szén-savtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tődőbajokban**, különösen **tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hughyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult **járványos betegségek** idején.

borral használva a legegészségesebb ital!Kizárólagos
főraktár**Édeskuty L.**es. és k. és szerb
k. udv. ásvány-
víz-szállítónál,
Budapest.

Ugy szintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.